

EKLEM VE BAĞ DOKUSU GENEL DEĞERLENDİRME

Leman BİROL, Yasemin TOKEM

- Sık Görülen Belirtiler ve Romatoloji Hastasının Değerlendirilmesi
- Romatolojik Hastalıklarda Kullanılan Laboratuvar Testleri

SIK GÖRÜLEN BELİRTİLER VE ROMATOLOJİ HASTASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Romatolojik hastalıklarda ortaya çıkan belirti ve bulguların başlangıç şekli, ilerleyişi, süresi, eşlik eden diğer durumlar, eklem tutulumunun simetrik olup olmadığı, tutulan eklem sayısı ve dağılımı, kronik ya da akut olması ve yakınmaları artıran/azaltan nedenler önemli olup objektif verilerle de desteklenerek değerlendirilmelidir. Kas iskelet yakınması olan hastanın yakınmalarını belirlemek için dikkatli bir öykü almak, tutulan anatomik yapıların belirlenmesi için eklemlerin, eklem komşu yapıların ve kasların dikkatle değerlendirilmesi önemlidir. İyi bir hasta öyküsünün yanı sıra fizik muayene, laboratuvar incelemeleri ve radyolojik incelemeler de değerlendirmede önemli veriler sağlar.

Eklem Belirti ve Bulguları

Ağrı, sertlik/katılık/tutukluk, şişlik, fonksiyon kaybı/ hareket kısıtlılığı, duyarlılık, sıcaklık artışı, krepitasyon, şekil bozukluğu eklem bulguları olarak ortaya çıkar.

Ağrı; en sık ve en önemli subjektif yakınmalardan biridir. Periartriküler yapılar sorumlu olabilir veya eklem dışı herhangi bir yerden yansiyabilir.

Romatizmal hastalıklarda en sık görülen diğer bir semptom sabah tutukluğudur. Sıklıkla sabahları uykudan uyanıldığında ve inflamasyonlu bölge hareketsiz kaldıktan sonra göze çarpar. Yavaş yavaş azalarak kaybolan bir gerginlik durumu olduğundan şiddeti ve süresi lokal enflamasyonun derecesini gösteren önemli bir bulgudur. RA tanısının önemli bir kriteridir.

En önemli enflamasyon belirtilerinden biri de sıcaklık artışı ve eklemler üzerindeki deride kızarıklık bursalardan, tendon kılıflarından ve eklemlerden kaynaklanıyor olabilir. Akut artritlerde sıklıkla şiş ve ağrılı eklem üzerindeki deride kızarıklık vardır. Simetrik olarak iki eklem veya simetriğinde de sıcaklık artışı yakınması var ise eklem komşu diğer cilt bölgesiyle karşılaştırılarak sorun anlaşılabilir.

Hassasiyet bütün eklem kenarına yayılmış durumda ise; kapsülle ilgili bir hastalığın işareti olarak değerlendirilir. Periartriküler hassasiyet ise genellikle bursit belirtisi olabilir.

Eklemlerdeki şişlik; eklem sıvısında artma, cilt altı dokusunun inflamasyonu, tümöral büyümeler veya ödem gibi değişik birçok nedenden oluşabilir. Eklem veya periartriküler yapının iltihabının göstergesidir.

Giderek artan ve kontraktürlerin de eşlik ettiği büyük oranda sinovitin neden olduğu hareket kısıtlılığı kronik inflamatuvar hastalık-